

ÅRSRAPPORT 2012

Direktøren har ordet

NIKU har nå gått ut av sitt annet år på rad med negativt resultat på bunnlinjen. Dette har naturlig nok ført til en del refleksjoner rundt grunnlaget for beslutningen som i sin tid ble tatt om å bygge opp forskning og tjenester på kulturminnefeltet forankret i et nytt institutt – som i 1994 ble NIKU.

Dette skjedde på et tidspunkt hvor privatiseringsbølgen allerede i en del år hadde gått over de vestlige demokratier i et forsøk på å demme opp for veksten i offentlig forbruk. Tanken var at markedets usynlige hånd ville klare det som politikere og byråkrater ikke lengre fikk til: å prioritere hva som skulle leveres på en rekke felt som til da hadde vært oppfattet som en del av det offentlige tjenestetilbudet. Markedskonkurranse mellom ulike aktører skulle fremtvinge retning og effektivisering, som kunne gjøre leveransene billigere og bedre, og konkurransen skulle sørge for at det ikke ble kastet bort penger på noe det var lite etterspørsel etter.

På mange måter har markedstenkningen, som rekker langt ut over privat virksomhet, hjulpet med en økt fokusering på relevans, resultat og kostnader. Dette har vært bra. På den andre siden har markedsstyringen ført til at noe vi kanskje ikke ville kvitte oss med likevel er blitt borte. Hvis man måler i penger, er det veldig lite etterspørsel etter kunnskap om stavkirker og hva som skal til for å ta godt vare på dem også for fremtiden. Tidligere jobbet det hos Riksantikvaren, og siden hos NIKU, en rekke eksperter som kunne alt om nettopp våre stavkirker. Spisskompetansen på det som er Norges fremste bidrag til verdens kulturarv ved siden av vikingskipene er i dag på vei ut. Markedet er ikke interessert i å betale for dette. I stedet kommer bestillingene i form av korte, avgrensede oppdrag som til sammen bare dekker en del av kostnadene for et årsverk. Resten må tjenes inn på andre kunnskapsfelt, som kan selges.

Spørsmålet er da om det er et problem at slike spisskompetanser går tapt – fordi de faller utenfor det som markedet anerkjenner som meningsfullt. Kanskje det heller ikke er meningsfullt for andre enn et ubetydelig mindretall? Tilbake sitter uansett en tvil om markedsviljen er synonym med folkeviljen.

Eksemplet illustrerer en viktig prinsipiell utfordring ved det å deregulere forskning og tjenester på et så lite område som kulturminnefeltet. Det er stor og jevn etterspørsel etter tjenester på noen av våre fagfelt, som derfor fungerer fint på markedsvilkår. I tillegg er det etterspørsel på andre områder, hvor oppdragene kommer sjeldent, men der det likevel forutsettes at det er økonomi til å utvikle eller opprettholde spesialistkompetanse. Man kunne si at et nasjonalt institutt for kulturminneforskning burde tatt ansvar for å dekke den type kompetanse som ikke er tilgjengelig for forvaltningen andre steder. Men det er dessverre vanskelig å imøtekomme en slik forventning når markedsvilkårene tilsier at det ikke er lønnsomt, fordi det ikke er dekning for lønnskostnadene på slike felt.

Det er dette som er utfordringen ved å la markedstenkningen erstatte gammeldags byråkratstyring helt og fullt, uten å tenke gjennom om det finnes blinde vinkler i markedet, hvor viktig kunnskap ikke ivaretas dersom politikere og byråkrater ikke tar grep for å kompensere for markedets blindsoner.

NIKU har analysert sin økonomi og sine rammevilkår med stor nysgjerrighet for å få et detaljert bilde av hvordan midler anvendes. Er det noe å spare ytterligere på, etter at vi har omlagt både drift og våre egne kjøp av tjenester, samt trimmet administrasjon og ledelse til et minimum? En av

konsekvensene av å innføre markedsstyring og konkurranse er at det må skrives søknader og legges inn anbud på oppdrag. Jo mer som konkurranseutsettes og jo mindre verdien blir av det enkelte prosjekt det konkurreres om, dess flere midler spises opp av virksomhetens stadige produksjon av søknader og anbud. NIKU for sin del må levere et høyt antall søknader og anbud fordi pengene til nye prosjekter er få og spredt på mange konkurransearenaer. Til dette arbeidet går det med minimum 8-10 årsverk i året. Denne kostnadsposten alene svarer til mer enn instituttets samlede underskudd.

Det er tankevekkende at dette også tilsvarer hva det ville ha kostet å ansette et par håndfuller eksperter med spesialkompetanse på stavkirker, human osteologi, bergkunst eller andre felt som sjeldent etterspørres, men som noen på et senere tidspunkt kanskje vil oppdage at de mangler som grunnlag for forvaltning av vår kulturarv.

Vi lever i en tid hvor markedets usynlige hånd formodes å være i stand til å styre samfunnets prioriteringer i fellesskapets interesse. Men kanskje håndens usynlighet fører med seg en grad av blindhet, som begrenser et demokratisk samfunns evne til å treffe verdibaserte, langsiktige valg?

NIKU går inn i en fase med omstilling av virksomheten mot det vi tror blir fremtidens kunnskapsbehov. Vi kommer da både til å utfordre oss selv og utfordre forvaltningen til å skape større klarhet rundt hva som bør gjøres for i større grad å innfri ambisjonen om kunnskapsbasert forvaltning av kulturminner. Dette vil innebære både fravalg og tilvalg, siden kulturminnevernet i dag til dels møter andre utfordringer enn de som tok oppmerksomheten for 10-20 år siden. Men vi vet også at kunnskap om kulturminners substans og historikk fremdeles er en viktig forutsetning for god forvaltning. Vi mener at markedets usynlige hånd må suppleres med stødige hender som sikrer at viktig kunnskap for kulturminnevernet ikke går tapt.

Carsten Paludan-Müller
Administrerende direktør

FORSIDEN: Papirbredden, del av Union Brygge i Drammen.

NIKU og NIBR har forsket på hvordan samspillet mellom tidligere industribebyggelse og nybygg skaper en urban kontrast, som oppfattes sentralt for etablering av attraktive byrom. Prosjektet *Transformasjon av industrimiljøer i by* ble finansiert av Riksantikvaren og NIKU.

Foto: Grete Swensen/NIKU 2012

Styrets årsberetning 2012

NORSK INSTITUTT FOR KULTURMINNEFORSKNING

(Org. nr. 985 767 769)

Virksomhetens art

Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU, ble opprettet som en selveiende stiftelse av Miljøverndepartementet i 1994. NIKU er et uavhengig forskningsinstitutt som utvikler og leverer kunnskap og tjenester til eiere, brukere og forvaltere av kulturminner og kulturlandskap.

Instituttet skal være et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen kulturminneforskning. Instituttet skal drive forskning og utvikling samt forskningsbasert oppdragsvirksomhet som undersøkelser, dokumentasjon, utredninger, konservering og rådgivning for kulturminneforvaltningen og andre relevante brukere i samfunnet. Det legges vekt på tverrfaglighet, både innen institusjonen og gjennom samarbeid med andre institusjoner.

NIKUs virksomhet drives fra hovedkontoret i Oslo og distriktskontorene i Tromsø, Trondheim, Bergen og Tønsberg. De tre sistnevnte kontorene har et spesielt fokus på middelalderarkeologi, mens kontoret i Tromsø arbeider med nordområdene og samiske forhold.

NIKU driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern. Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

NIKUs 68 faste fagansatte er organisert i følgende fem fagavdelinger:

Arkeologiavdelingen

Arkeologiavdelingens hovedoppgave er gjennom arkeologisk metode å overvåke og undersøke arkeologiske kulturminner. Avdelingen har et sterkt forskningsfokus mot historisk arkeologi, og bruk av ny teknologi i forbindelse med arkeologiske registreringer, kartlegging, dokumentasjon og bevaring. Avdelingen hadde 16 ansatte ved utgangen av 2012.

Bygningsavdelingen

Bygningsavdelingens oppgaver er å fremskaffe ny kunnskap om eldre bygninger og anlegg, vurdere teknisk tilstand, sårbarhet og potensial for ny bruk, og utvikle ny kunnskap om kulturminners verdi og betydning og hvordan kulturminnene brukes og forvaltes i samfunnet. Avdelingen hadde 16 ansatte ved utgangen av 2012.

Konserveringsavdelingen

Konserveringsavdelingens hovedoppgave er bevaring av kunst, inventar, dekor og overflater samt gjennomføring av fargearkeologiske undersøkelser av bygninger og fartøy. Avdelingen hadde 17 ansatte ved utgangen av 2012.

By- og landskapsavdelingen

By- og landskapsavdelingens hovedoppgaver er forskning og utredning for integrering av kulturminner, -miljø og -landskap i arealplanlegging og lokalsamfunnsutvikling, tjenesteoppdrag mot planer/tiltak på alle nivå, samt metodeutvikling og oppdrag innenfor miljøovervåking og landskapsendringer. Avdelingen hadde 12 ansatte ved utgangen av 2012.

Nordområdeavdelingen

Nordområdeavdelingens oppgaver er forskning og utredning innenfor kulturminneovervåking og kulturminneforståelse, kulturminner og samfunn, herunder betydningen av kulturminner og landskap for urfolk i nordområdene, og dokumentasjon og metodeutvikling innenfor tradisjonell kunnskap. Avdelingen hadde 7 ansatte ved utgangen av 2012.

Rettvisende oversikt

Stiftelsen har i 2012, som i 2011, et driftsunderskudd. Driftsinntektene er noe lavere enn 2011 på grunn av fallende oppdragsmengde. Finansinntektene er på nivå med 2011. Salgsinntekter og direkte prosjektkostnader er noe lavere i 2012 enn i 2011 som følge av generell ordrenedgang og økt konkurranse i markedet. Ca. 25 % av stiftelsens inntekter i 2012 kommer fra basisbevilgningen, mot 19 % i 2011.

Stiftelsen har hatt en økning i lønnskostnadene på ca 6 % i 2012, som utover bedriftens generelle lønnsøkning (4 %) kan tilskrives økte pensjonskostnader. Videre er andre driftskostnader noe lavere i 2012 enn i 2011, blant annet som følge av reforhandling av avtaler og generelle innsparinger. Til tross for dette har vi fått på plass nytt ventilasjonssystem og brann- og skallsikring av 7. etasje. Totalt sett har dette resultert i et driftsresultat for 2012 som er i underkant av 1,7 millioner kroner dårligere enn 2011.

Stiftelsens egenkapital har blitt redusert som følge av det negative årsresultatet. Sum egenkapital pr 31.12.12 var kr 17 246 895. Stiftelsens balanseposter er på forventet nivå og viser mindre endringer fra fjoråret, med unntak av avsetning for forpliktelser, som er betydelig økt i året. Styret mener således at årsregnskapet 2012 gir en rettvisende oversikt over stiftelsens utvikling, resultat og stilling.

Finansiell Risiko

Markedsrisiko

Stiftelsen er hovedsakelig eksponert mot endringer i markedet for nasjonale og internasjonale prosjekter.

I 2012 var det ingen endringer i basisbevilgningen fra Miljødepartementet. Oppdragsmarkedet viser skjerpet konkurranse og få større oppdrag. Den marginale økningen internasjonalt tilskrives ett større prosjekt i Danmark.

Kredittrisiko

Stiftelsen har ingen ekstern lånefinansiering og er dermed ikke eksponert for endringer i renten.

Det foretas løpende kredittvurderinger ved inngåelse av større prosjektavtaler. Dette for å redusere risikoen for at fordringer ikke blir betalt. Historisk sett er stiftelsens tap på fordringer lave.

Likviditetsrisiko

Likviditeten i stiftelsen vurderes som god. Det er et kontinuerlig fokus på likviditet i stiftelsen ved at utestående følges opp for å påse at innbetalinger på leiefordringer og andre fordringer foretas rettidig.

Fortsatt drift

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse og tilhørende noter for NIKU et tilfredsstillende uttrykk for stiftelsens stilling, resultat og kontantstrøm.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og det ytre miljø

I NIKU ble det utført 81,05 årsverk gjennom hele 2012, hvorav 2,1 årsverk var utført av korttidsengasjert personell. Antall fast ansatte (inkludert ansatte i permisjon) pr 31.12.2012 var 82, det samme som ved utgangen av 2011.

Kvinneandelen i stiftelsen var 70 % ved utgangen av 2012 mens den for vitenskapelige stillinger var 69 %. Fire av syv i styret er kvinner. Gjennomsnittlig årslønn for kvinner var kr 536 400 mens den for menn var kr 586 400.

NIKU har likestillingsavtale. Denne er tuftet på lov om likestilling mellom kjønnene, som særlig tar sikte på å bedre kvinners stilling. Avtalen er tillegg til gjeldende særavtaler og overenskomster i NIKU. I henhold til denne avtalen er det opprettet et eget likestillingsutvalg, og avtalen har bestemmelser om at begge kjønn skal være representert i ulike utvalg i NIKU.

Stiftelsen arbeider aktivt og målrettet for likestilling og fravær av diskriminering innenfor virksomheten. Ved rekruttering, både internt og eksternt prioriteres personlige kvalifikasjoner fremfor kjønn, funksjonshemninger eller nasjonalitet.

Det er ikke rapportert arbeidsuhell med alvorlige skader i 2012. Det gjennomsnittlige sykefraværet var 5,3 %. Stiftelsen har fast avtale med bedriftshelsetjeneste. Alle stiftelsens kontorsteder har egne verneombud. NIKU fikk status som Inkluderende arbeidslivsbedrift 1. oktober 2007.

Virksomhetens art medfører verken betydelig forurensning eller utslipp som kan være til skade for det ytre miljø. Farlig avfall behandles i tråd med offentlige retningslinjer.

Forskning og utvikling

NIKU driver på egne vegne forskning og metodeutvikling over et bredt spekter for å effektivisere instituttets aktiviteter.

Framtidsutsikter

I årsberetningen til regnskapet for 2011 håpet direktøren at de langsiktige og kortsiktige rammebetingelsene for kulturminneforvaltningen generelt og NIKU spesielt skulle bli bedre. Arbeidet med dialog og avklaring med Miljøverndepartementet og Riksantikvaren, som de viktigste premissleverandører, har pågått i siste halvår av 2012, og styret forventer at en avklaring i 2013 skal gi rammer og retning for å drive NIKU videre som en bærekraftig bedrift.

Andre forhold

Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Årsresultat og disponeringer

Styret foreslår følgende dekning av årsunderskudd på kr - 4 923 238 for 2012:

Overført fra annen egenkapital	kr - 4 923 238
Sum disponert	kr - 4 923 238

Resultatregnskap

	Note	2012	2011
Driftsinntekter og driftskostnader			
Prosjektinntekter	7	73 360 622	75 685 258
Sum driftsinntekter		73 360 622	75 685 258
Direkte prosjektkostnader		7 803 678	10 924 798
Lønnskostnader m.m.	3, 4	58 639 564	55 256 884
Avskrivning på driftsmidler	1	1 270 754	1 539 234
Annen driftskostnad		13 215 474	13 885 290
Sum driftskostnader		80 929 469	81 606 207
Driftsresultat		-7 568 848	-5 920 949
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		806 787	806 100
Rentekostnad		35 925	26 433
Resultat av finansposter		770 862	779 667
Resultat før skattekostnad		-6 797 985	-5 141 282
Skattekostnad på ordinært resultat	8	-1 874 747	-1 399 743
Årsoverskudd		-4 923 238	-3 741 539
Overføringer			
Til annen egenkapital		4 923 238	3 741 539
Sum overføringer		-4 923 238	-3 741 539

Balanse

	Note	2012	2011
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	8	6 090 936	4 216 189
Sum immaterielle eiendeler		6 090 936	4 216 189
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	1	1 169 681	2 115 591
Sum varige driftsmidler		1 169 681	2 115 591
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	2	30 001	30 001
Sum finansielle anleggsmidler		30 001	30 001
Sum anleggsmidler		7 290 618	6 361 781
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		22 400 067	17 446 697
Andre fordringer		1 967 500	1 634 546
Sum fordringer		24 367 567	19 081 243
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	35 341 144	34 477 954
Sum omløpsmidler		59 708 711	53 559 197
Sum eiendeler		66 999 329	59 920 978

Balanse

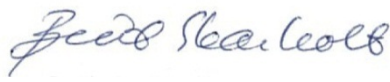
	Note	2012	2011
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		15 000 000	15 000 000
Sum innskutt egenkapital		15 000 000	15 000 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		2 246 895	7 170 133
Sum opptjent egenkapital		2 246 895	7 170 133
Sum egenkapital	6	17 246 895	22 170 133
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	16 430 068	9 742 070
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 669 091	2 383 071
Betalbar skatt	8	0	405 514
Skyldig offentlige avgifter		5 246 524	5 554 941
Forskuddsinnbetalt på prosjekter		19 908 192	13 331 071
Annen kortsiktig gjeld		6 498 559	6 334 177
Sum kortsiktig gjeld		33 322 367	28 008 775
Sum gjeld		49 752 435	37 750 845
Sum egenkapital og gjeld		66 999 329	59 920 978

Oslo, 7. mai 2013

I styret for stiftelsen NIKU

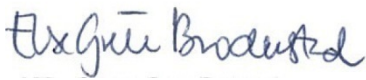
Knut Grøholt
styreleder

Berit Skarholt
nestleder

Kjell Abildsnes
styremedlem

Else Grete Broderstad
styremedlem

Ingebjørg Hage
styremedlem

Stine Barlindhaug
styremedlem

Susanne Kaun
styremedlem

Carsten Paludan-Müller
administrerende direktør

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Vurdering og klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter andre regler og redegjøres for nedenfor.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Andre anleggsaksjer

Anleggsaksjer hvor NIKU ikke har betydelig innflytelse balanseføres til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjonsforpliktelser

Ved regnskapsføring av pensjonsforpliktelser er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidler (korridor).

Vurderingsprinsipp for prosjekter

Inntekter er bokført i henhold til vilkår for fakturering eller betalingsløfte i bevilgningsbrev eller kontrakt. For ikke avsluttede prosjekter er det beregnet forventet total kostnad av gjenstående aktiviteter. Dekningsbidrag for utført arbeid blir godskrevet arbeidsåret, med mindre gjenstående aktivitet koster mer enn det som da blir tilgjengelig av midler. I slike tilfeller overføres totalt forventet kostnad slik at forventet underdekning belastes første arbeidsår. Usikkerhet i forbindelse med enkeltprosjekter er for øvrig tatt hensyn til under inntektsføringen av prosjektene. For prosjekter som antas å gi tap, kostnadsføres hele det beregnede tapet umiddelbart. Under kortsiktig gjeld inngår posten forskuddsinnbetalinger fra kunder som er overført til neste år etter vurdering av økonomisk og faglig fremdrift i hvert enkelt prosjekt og aktivitet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 28 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer

mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Note 1: Varige driftsmidler

Anleggsmidler 2012

	Maskiner	Inventar	EDB HW	EDB SW	Sum
Anskaffelseskost 01.01	549 901	736 431	3 134 495	1 683 809	6 104 635
Tilgang	645 389	106 826	73 307	15 605	841 127
Mottatte tilskudd	-516 284	0	0	0	-516 284
Anskaffelseskost 31.12	679 006	843 257	3 207 802	1 699 414	6 429 478
Tilbakeførte avskrivninger					0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	353 687	639 196	2 079 310	916 851	3 989 044
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	426 814	685 714	2 753 954	1 393 316	5 259 798
Balanseført verdi pr. 31.12	252 192	157 543	453 848	306 098	1 169 680
Årets avskrivninger	73 127	46 518	674 644	476 465	1 270 754
Forventet økonomisk levetid	10	5	3	3	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 2: Aksjer

Navn på selskap: Miljøalliansen AS
 Eierandel: 16,67 %
 Balanseført verdi: 30 001 kr

Aksjene er oppført til kostpris.

Note 3: Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Lønnskostnader

	2012	2011
Lønninger	42 537 316	40 904 237
Arbeidsgiveravgift	6 071 208	5 878 004
Pensjonskostnader	1 571 343	1 010 545
Endring i pensjonsforpliktelsen	6 687 998	6 790 777
Andre ytelser	1 771 699	673 321
SUM	58 639 564	55 256 884

Antall årsverk inkl. korttidsengasjert personell 81,05 79,2

Ytelser til ledende personer:

	Daglig leder	Styret
Lønn/honorar	1 014 652	176 000
Pensjonspremie	61 062	
Andre godtgjørelser	19 282	
SUM	1 094 996	176 000

Revisor:

Kostnadsførte honorar fordeles på følgende måte:

	2012	2011
Ordinær revisjon	120 000	113 000
Bistand ligningspapirer/noter	32 100	34 500
Annen bistand	48 400	19 800
Særattestasjon	5 000	10 400
SUM (ekskl. mva)	205 500	177 700

Note 4: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Stiftelsen har pensjonsordninger som omfatter i alt 87 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra Folketrygden. Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring. Selskapet er forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har pensjonsordning som oppfyller kravene etter denne loven.

	2012	2011
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	7 731 262	6 753 659
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 337 137	4 339 607
Avkastning på pensjonsmidler	-3 698 470	-3 995 693
Administrasjonskostnad	151 391	148 839
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	1 261 334	684 603
Netto pensjonskostnad inkl. AGA	9 782 654	7 931 015
Opptjente pensjonsforpliktelser inkl. AGA	100 240 392	114 385 168
Pensjonsmidler	-79 361 137	-76 807 236
Sum beregnede pensjonsforpliktelser netto	20 879 255	37 577 932
Ikke resultatført virkning av estimatendringer mv.	4 449 187	27 835 862
Balansført netto pensjonsforpliktelse	16 430 068	9 742 070
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,90 %	4,60 %
Forventet lønnsregulering	4,00 %	4,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,80 %	5,40 %
Forventet regulering pensjon	3,00 %	3,00 %

Note 5: Bundne bankinnskudd

	2012	2011
I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekkmidler	2 215 623	2 342 503
Sum	2 215 623	2 342 503

Note 6: Avstemming av egenkapitalen

	Grunnkapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01	15 000 000	7 170 133	22 170 133
Årets resultat		-4 923 238	-4 923 238
Egenkapital 31.12	15 000 000	2 246 895	17 246 895

Note 7: Prosjektinntekter

Prosjektinntekter består av:	2012	2011
Grunnbevilgning	13 608 000	10 337 600
Strategiske Instituttprogrammer	4 454 000	4 166 000
Andre oppdrag	55 298 622	61 181 658
SUM	73 360 622	75 685 258

Note 8: Skatter

	2012	2011
Årets skattekostnad fordeler seg på :		
Betalbar skatt, 28 % av grunnlag	0	405 514
Endring utsatt skatt 01.01. - 31.12.	-1 874 747	-1 805 257
Sum skattekostnad	-1 874 747	-1 399 743

Beregning av årets skattegrunnlag :

Resultat før skatt	-6 797 985	-5 141 282
Permanente forskjeller	102 459	142 200
Endring i midlertidige forskjeller	6 498 805	6 447 346
Framførbart underskudd	0	0
Årets skattegrunnlag	-196 721	1 448 264

Oversikt over midlertidige forskjeller :

Driftsmidler	-4 677 676	-4 905 608
Fordringer	-448 879	-410 139
Pensjonsforpliktelse	-16 430 068	-9 742 070
Framførbart underskudd	-196 721	0
Sum	-21 753 343	-15 057 817

Utsatt skattefordel, 28 %	6 090 936	4 216 189
Utsatt skattefordel 31.12.	6 090 936	4 216 189

Note 9: Kontantstrømoppstilling

	2012	2011
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
+/- Resultat før skattekostnad	-6 797 985	-5 141 282
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
+ Ordinære avskrivninger	1 270 754	1 539 234
Betalt skatt	-405 514	-1 150 990
+/- Endring fordringer	-5 286 324	-1 530 260
+/- Endring leverandørgjeld	-713 980	-1 891 965
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	13 121 082	9 732 524
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 188 033	1 557 261
 Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-324 843	-1 172 752
+ Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
- Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-324 843	-1 172 752
 Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
+ Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	0
+ Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
- Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	863 190	384 509
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	34 477 954	34 093 445
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12	35 341 144	34 477 954

Til Styret i
NIKU - Norsk Institutt for Kulturminneforskning

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for stiftelsen NIKU som viser et underskudd på kr 4 923 238. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til stiftelsen NIKU per 31. desember 2012 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 7. mai 2013

BDO AS

Tommy Benum
Statsautorisert revisor

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU årsrapport 2012

NIKU hovedkontor

Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg

Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 934 66 230

NIKU Bergen

Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 922 89 252

NIKU Trondheim

Kjøpmannsgata 25
7013 TRONDHEIM
Telefon: 922 66 779 /
405 50 126

NIKU Tromsø

Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00